

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 1 nov. 1954

*'s Middags te 2 uur aangevangen en 's avonds voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beel, Beyen, De Bruijn, Donker, Kernkamp, Van de Kieft (bij de punten 3f t/m 26), Luns, Mansholt, Suurhoff, Van Thiel, Witte en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Cals en Staf).

Tevens zijn aanwezig Staatssecretaris Van Rhijn (bij punt 18) en Staatssecretaris Van den Berge (bij punt 19).

Secretaris: J. Middelburg.

3. *Buitenlands beleid*

a. *Infiltratie in Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR d.d. 25 October 1954, punt 3h.)

Minister *Kernkamp* deelt mede, dat de eerderevermelde landing van Indonesiërs al op 21 October heeft plaats gehad. Deze gebeurde bij Omba, dus niet in de Etnabaai. De Nederlandse militairen, die met vliegtuigen zijn overgebracht, hebben reeds contact met deze infiltranten gekregen. Afgesproken is, dat omtrent deze infiltratie van beperkte omvang nog geen inlichtingen aan Australië of andere landen zullen worden gegeven.

g. *De Nieuw-Guineakwestie in de Verenigde Naties*

Minister *Luns* deelt mede, dat bij de bespreking met Bedell Smith en Hoover eerstgenoemde reeds als zijn persoonlijke mening had kenbaar gemaakt, dat Amerika Nederland in de kwestie-Nieuw-Guinea behoorde te steunen. Daarna heeft een andere Amerikaan er nog eens op aangedrongen, dat Nederland terzake geen concessies zal doen, er aan toegevoegd, dat de Verenigde Staten geen blijk van dit standpunt kunnen geven. Eenzelfde standpunt nam ook de Amerikaanse vertegenwoordiger in de Assemblée, Cabot Lodge, in. Ook de houding van Aziatische landen was niet dezelfde als tijdens de behandeling van de Indonesische kwestie, al menen zij niet te kunnen nalaten Indonesië te steunen. Het Nederlandse standpunt wordt zeer sterk gesteund door Australië, terwijl ook de delegatie van Israël terzake zeer actief is. De Europese landen, met uitzondering van Griekenland en Zuid-Slavië, hebben tegen plaatsing van dit punt op de agenda gestemd. Enkele delegaties van bevriende landen zijn bezig een contraresolutie op te stellen, waarin wordt uitgesproken, dat men verwacht, dat Nederland de rechten van de bevolking en de rapportage aan de Verenigde Naties over dit gebied zal voortzetten. Spreker heeft hierover gezegd, dat indiening van een dergelijke resolutie nodig kan zijn, maar er aan toegevoegd, dat Nederland mogelijk zich zal onthouden of zal tegenstemmen, aangezien wij geen inmenging der Verenigde Naties ten aanzien van Nieuw-Guinea aanvaarden. Spreker verkeerde nog in het onzekere hoe het Kabinet stond ten aanzien van de vraag of Nederland aan het debat over deze kwestie tot het einde zal deelnemen. De delegaties van vele bevriende landen hebben spreker versterkt in de overtuiging, dat dit wel wenselijk is.

De *Minister-President* heeft deze kwestie ook bij de Algemene Beschouwingen open gelaten. Minister *Kernkamp* is het er mede eens, dat het Kabinet zich niet heeft vastgelegd, dat onzerzijds de gehele behandeling in de Verenigde Naties zal worden meegemaakt. Spreker is er wel voor, dat eenmaal een volledige uiteenzetting van het Nederlandse standpunt wordt gegeven, maar het blijven deelnemen zal van het verdere verloop moeten afhangen. Van een uiteenzetting van het juridische standpunt verwacht spreker voor de stemming van de Algemene Vergadering niet veel. Men zal vooral de nadruk moeten leggen op de zelfbeschikking van de autochtone bevolking en op het rapporteren aan de Verenigde Naties. Spreker meent, dat men niet aan de delegatie moet overlaten een beslissing te nemen over de vraag inzake het voorleggen van de kwestie aan het Hof. De *Minister-President* acht het verstandig hierop thans niet de nadruk te

leggen. Op de Nieuw-Guineaconferentie heeft de Nederlandse Regering indertijd als concessie voorgesteld de soevereiniteit over Nieuw-Guinea aan de Unie op te dragen, maar Indonesië heeft toen deze tussenvorm verworpen en thans zou een dergelijke oplossing geheel onmogelijk zijn. Een factor bij de afwijzing van het Indonesische standpunt is voorts, dat men van die zijde de federale vorm van Indonesië spoedig na de soevereiniteit heeft gewijzigd in een centralistische.

Minister *Luns* is het met Minister *Kernkamp* eens, dat de betekenis van het juridische standpunt niet zo groot is, maar Indonesië beroept zich op juridische zaken, zodat een weerlegging daarvan wenselijk is, vooral ook omdat sommige Zuidamerikaanse landen wel gevoelig voor juridische argumenten zijn. Spreker meent, dat het Kabinet niet over elke redevoering behoeft te worden geraadpleegd, maar wel over het standpunt, dat moet worden ingenomen als de Indonesische resolutie zou worden aanvaard.

Minister *Beel* sluit zich aan bij het standpunt van de Minister-President, maar heeft nog twee vragen. In de eerste plaats zou spreker een beslissing over het al of niet voortzetten van Nederlandse deelneming aan de besprekingen van deze kwestie in de Assemblée niet alleen aan Von Balluseck willen overlaten. In de tweede plaats zou spreker gaarne weten of voor de resolutie een tweederden meerderheid nodig is.

Minister *Luns* deelt mede, dat de Australische Minister *Casey* aandrang op hem heeft uitgeoefend om nog naar New York terug te komen, maar onze delegatie staat in voortdurend contact met Buitenlandse Zaken. Von Balluseck zal ook niet zelfstandig een beslissing in deze zaken nemen. Spreker zou nog voor het houden van een redevoering naar New York kunnen gaan, maar wil nog eerst even het verloop van de besprekingen afwachten. Voor aanvaarding van resolutie zal ongetwijfeld een tweederden meerderheid vereist zijn, maar vorig jaar is een Braziliaans voorstel aanvaard om over trustschapszaken met gewone meerderheid te beslissen en spreker verwacht, dat Indonesië thans ook hierop zal aandringen.

Minister *Beel* acht het wel wenselijk, dat Minister *Luns* nog aan het debat over deze zaak deelneemt. Minister *Kernkamp* zou het beter achten als Minister *Luns* ook nog de vergadering van de Politieke Commissie zou bijwonen. De *Minister-President* stelt voor aan Minister *Luns* over te laten om over het juiste moment voor een nieuw bezoek aan de Verenigde Naties te beslissen. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

Avondvergadering

26. *Goedkeuring van een overeenkomst tussen Nederland en Indonesië inzake overdracht door Indonesië aan Nederland van vorderingen op Nederlanders (Wetsontwerp.)*

Minister *Kernkamp* stelt voor in artikel 1 van het wetsontwerp Nieuw-Guinea te schrappen. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord en aanvaardt overigens het wetsontwerp.